

**15 § Pohjois-Savon ELY-keskuksen selvityspyyntö koskien kiinteistöittaisen
jätteenkuljetuksen toimimattomuutta Pielaveden kunnan alueella**

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 11.4.2024 § 15

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hyväksyy edellä esitetyn selvityksen vastauksena Pohjois-Savon ELY-keskuksen esittämään selvityspyyntöön.

Päätös

Lautakunta hyväksyi selvityksen seuraavasti:

Ensisijaisesti selvitetään Pielavedellä toimivan jätteenkuljetusyrittäjän jo tekemät toimenpiteet kuljetusjärjestelmän kehittämiseksi ja epäkohtien korjaamiseksi. Kyseisen kuljetusyrittäjän biojäte urakka loppuu 30.6.2024 jonka jälkeen resurssia vapautuu vielä enemmän sekajätteen kuljetukseen. Toissijaisesti selvitetään edellytyksiä siirtyä Pielaveden kunnan alueen osalta jätelain 37 §:n mukaisesti nopeutetulla menettelyllä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Siirtymäajassa huomioidaan jätteenkuljetuksen kilpailutuksen järjestäminen ja jätteenkuljetusyritysten mahdollisuus sopeutua tilanteeseen sekä osallistua tarjouskilpailuun.

Ylä-Savon Jätehuolto Oy ylläpitää Pielaveden keskustassa sijaitsevaa jäteasemaa, jolla ei ole sekajätteen vastaanottoa. Pielavedellä tai Ylä-Savon toimialueella ei myöskään ole aluekeräyspisteverkostoa. Pielaveden jäteaseman palveluita pystytään muuttamaan määräajaksi kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymiseen asti siten, että jäteasemalla aletaan vastaanottaa niiden alueen kiinteistöjen sekalaista yhdyskuntajätettä, joilla ei ole saatavilla jätehuollon palveluja eli jotka eivät saa tyhjennyksiä kiinteistökohtaiselle jäteastialleen. Myös määräaikaisen aluekeräyspisteverkoston perustamista Pielavedelle selvitetään. Aluekeräyspisteiden käyttöönotto tulee kyseeseen, jos jäteaseman tarjoamat palvelut osoittautuvat riittämättömiksi.

Jätteenkuljetusten ongelmatilanteissa asiakasyhteydenotot ovat ohjautuneet jätehuoltolautakunnan asiakaspalveluun joko suoraan tai kunnan muiden viranomaisten kautta. Ilmenneistä jätehuollon ongelmatilanteista on oltu ajoittain yhteydessä myös kuljetusyrittäjään.

Aluekohtainen tiedotus toteutetaan jätekeskuksen, jätehuoltolautakunnan

sekä Pielaveden kunnan viestintäkanavien kautta. Talouskohtaista tiedotusta on mahdollista tehdä lähestymällä asukkaita kirjeitse. Paikallislehti-ilmoituksilla saadaan tarvittaessa tehostettua asukkaiden tiedonsaantia. Asiaankuuluvia tahoja pidetään ajan tasalla, jotta asiakasyhteydenottoihin osataan vastata. Kuljetusyrittäjä on palkannut henkilön asiakaspalveluun.

Osassa Pielaveden kunnan alueella esiintyneisiin jätehuollon ongelmiin verrattavia tilanteita ei ole esiintynyt muiden kuntien alueella vastaavassa laajuudessa. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan asiakaspalveluun tuli aikavälillä 22.9.2023-28.2.2024 yhteensä 13 yhteydenottoa, koskien kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen toimimattomuutta Pielaveden kunnan alueella. Muiden kuntien osalta saatiin samalla ajanjaksolla kolme yhteydenottoa Iisalmen kunnan alueelta ja kaksi yhteydenottoa Kiuruveden kunnan alueelta viivästyneitä jäteastioiden tyhjennyksiä koskien.

Vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen jätti eriävän mielipiteen.

Jukka Ryhänen poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.47.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää 5.2.2024 päivätyssä selvityspyynnössä (POSELY/530/2024) Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalta selvitystä koskien kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen toimimattomuutta Pielaveden kunnan alueella. Pohjois-Savon ELY-keskukseen on tullut tietoa ongelmista kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen toiminnassa Pielaveden kunnan alueella. Alueella on ilmennyt tapauksia, joissa jätteen kuljetus on viivästynyt huomattavasti, jopa kuukausia, eikä sopimusperusteisesta jätteenkuljetuksesta vastaava yrittäjä vastaa asiakkaiden yhteydenottoihin. Kuljetusyrityksen asiakkailla on pelko, että tyhjentämättömät jäteastiat voivat aiheuttaa esim. rottaongelmaa. ELY-keskus katsoo, että Pielavedellä esiin tulleet jätteenkuljetuksen ongelmat todentavat sen, etteivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset ainakaan Pielaveden kunnan alueella täyty. ELY-keskuksen arvion mukaan jätteenkuljetuksen saatavuus Pielavedellä on merkittävästi heikentynyt ja siitä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle, jolloin siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen voitaisiin toteuttaa jätelain 37 §:n mukaisella nopeutetulla menettelyllä. Koska kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset eivät täyty Pielaveden kunnan alueella, ELY-keskus katsoo perustelluksi siirtymisen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen koko Ylä-Savon alueella.

ELY-keskus pyytää Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalta selvitystä seuraavissa asioissa

1. Miten Pielaveden jätteenkuljetuksessa havaitut ongelmat ensi vaiheessa korjataan?
2. Miten hoidetaan jätteenkuljetuksen asiakkaiden tiedotus ja tiedonsaanti mahdollisissa ongelmatilanteissa?
3. Onko vastaavia ongelmia esiintynyt alueen muissa kunnissa?

Vastineeksi ELY-keskuksen selvityspyyntöön esitetään seuraavaa

Ensisijaisesti selvitetään edellytyksiä siirtyä Pielaveden kunnan alueen osalta jätelain 37 §:n mukaisesti nopeutetulla menettelyllä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Siirtymäajassa huomioidaan jätteenkuljetuksen kilpailutuksen järjestäminen ja jätteenkuljetusyritysten mahdollisuus sopeutua tilanteeseen sekä osallistua tarjouskilpailuun.

Ylä-Savon Jätehuolto Oy ylläpitää Pielaveden keskustassa sijaitsevaa jäteasemaa, jolla ei ole sekajätteen vastaanottoa. Pielavedellä tai Ylä-Savon toimialueella ei myöskään ole aluekeräyspisteverkostoa. Pielaveden jäteaseman palveluita pystytään muuttamaan määräajaksi kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymiseen asti siten, että jäteasemalla aletaan vastaanottaa niiden alueen kiinteistöjen sekalaista yhdyskuntajätettä, joilla ei ole saatavilla jätehuollon palveluja eli jotka eivät saa tyhjennyksiä kiinteistökohtaiselle jäteastialleen. Myös määräaikaisen aluekeräyspisteverkoston perustamista Pielavedelle selvitetään. Aluekeräyspisteiden käyttöönotto tulee kyseeseen, jos jäteaseman tarjoamat palvelut osoittautuvat riittämättömiksi.

Jätteenkuljetusten ongelmatilanteissa asiakasyhteydenotot ovat ohjautuneet jätehuoltolautakunnan asiakaspalveluun joko suoraan tai kunnan muiden viranomaisten kautta. Ilmenneistä jätehuollon ongelmatilanteista on oltu ajoittain yhteydessä myös kuljetusyrittäjään.

Aluekohtainen tiedotus toteutetaan jätekeskuksen, jätehuoltolautakunnan sekä Pielaveden kunnan viestintäkanavien kautta. Talouskohtaista tiedotusta on mahdollista tehdä lähestymällä asukkaita kirjeitse. Paikallislehti-ilmoituksilla saadaan tarvittaessa tehostettua asukkaiden tiedonsaantia. Asiaankuuluvia tahoja pidetään ajan tasalla, jotta asiakasyhteydenottoihin osataan vastata.

Pielaveden kunnan alueella esiintyviin jätehuollon ongelmiin verrattavia tilanteita ei ole esiintynyt muiden kuntien alueella vastaavassa laajuudessa.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan asiakaspalveluun tuli aikavälillä 22.9.2023-28.2.2024 yhteensä 13 yhteydenottoa, koskien kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen toimimattomuutta Pielaveden kunnan alueella. Muiden kuntien osalta saatiin samalla ajanjaksolla kolme yhteydenottoa Iisalmen kunnan alueelta ja kaksi yhteydenottoa Kiuruveden kunnan alueelta viivästyneitä jäteastioiden tyhjennyksiä koskien. Nykyisen kuljetusjärjestelmän haasteet ovat kuitenkin havaittavissa koko toimialueella.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on käsitellyt jätteenkuljetusjärjestelmää viimeksi vuonna 2023 ja päätti kokouksessaan 1.3.2023 jatkaa jätehuoltolautakunnan toimialueella kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Tällöin esittelijän päätösehdotuksena on ollut, että esitettyjen selvitysten perusteella alueella siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätteen osalta. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta perusteli päätöstään sillä, että yrittäjäyys on tärkeää jokaiselle kunnalle ja kaupungille, sekä perustuen kuntien puoltaviin lausuntoihin kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Ylä-Savon Vihreät ry teki kunnallisvalituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksestä 1.3.2023 § 10. Valituksessaan Ylä-Savon Vihreät ry vaati kyseistä päätöstä kumottavaksi lainvastaisena. Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 11.10.2023 nro 2262/2023 dno 600/03.04.04.19/2023 Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 1.3.2023 (§ 10) ja palautti asian jätehuoltolautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden ratkaisuun ei haettu muutosta.

Jätehuoltoviranomaisen tekemän selvityksen (Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella) perusteella jätelain 37 § ehdot kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle eivät täyty. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toimialueen seitsemästä kunnasta viiden alueella (Pielavesi mukaan lukien) toimii pääosin yksi jätteenkuljetusyrittäjä. Kuljetusyrittäjät ovat kertoneet, että erityisesti haja-asutusalueilla palveluita ei välttämättä pystytä tarjoamaan, sillä liian suuri poikkeama ajoreitiltä ei ole taloudellisesti kannattavaa. Jätehuollon rakentuminen alueittain vain yhden jätteenkuljetusyrittäjän varaan vaarantaa jätehuollon toimintavarmuuden ja johtaa häiriötilanteissa jäteastioiden liikätäyttöön. Aukkaat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa kunnan sisällä. Jäteastioiden tyhjennysmaksut voivat alueella vaihdella asiakkaan kilpailutusvoiman ja alueen kilpailutilanteen mukaan. Aito mahdollisuus valita jätehuollon palvelut kustannustehokkaan kilpailutuksen myötä eivät toteudu alueilla, joilla kuljetuspalveluja tarjoaa vain yksi yritys.

Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu seurata kiinteistöjen

jätehuoltojärjestelyiden asianmukaisuutta. Jätehuoltoviranomainen pitää lakisääteistä jätteenkuljetusrekisteriä, jonne merkitään jätteenkuljetusyritysten toimittamat kuljetustiedot. Jätteenkuljetusyrittäjät ovat pääosin toimittaneet tiedot noudetuista jätteistä ajallaan, mutta toisinaan viivettä on ollut useita kuukausia, eikä tietoja ole kaikkien kvartaalien osalta toimitettu tietopyynnöstä huolimatta.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa maksuvaikeuksiin joutuneiden kiinteistöjen maksamattomat laskut ovat johtaneet jätehuoltopalvelun lakkauttamiseen eivätkä kiinteistöt ole saaneet tarvitsemiaan jätehuoltopalveluita. Jätehuoltoviranomaisen tietoon on tullut tapauksia, joissa asukkaiden jäteasiat ovat jääneet tyhjentämättä pitkältäkin ajalta maksamattomien laskujen takia. Kiinteistön jätehuoltopalvelujen katkeaminen tulee jätehuoltoviranomaisen tietoon mahdollisesti kuukausien viiveellä. Jätteenkuljetuksia tilatessa ei kaikilta osin noudateta Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä. Kaikista jätehuoltoon liittyneistä kiinteistöistä ainakin 14 % on liittynyt jätteiden keräykseen jätehuoltomääräysten vastaisella tyhjennysvälillä. Osalla kiinteistöistä tyhjennykset tapahtuvat ainoastaan tilauksesta.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Pohjois-Savon ELY-keskus

Oheisaineisto

Selvitys Pohjois-Savon ELY-keskukseen tulleista palautteista liittyen Pielaveden kunnan alueen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, ei verkkojulkinen
Selvitys Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan asiakaspalveluun tulleista palautteista liittyen Pielaveden kunnan alueen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, ei verkkojulkinen
Ympäristönsuojeluviranomaisen selvitys Pielaveden kunnan alueen kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta, ei verkkojulkinen
Pohjois-Savon Ely-keskuksen selvityspyyntö, kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen toimimattomuus Pielaveden kunnan alueella, POSELY/530/2024

Selvitys Pielaveden kunnan alueen kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta, ei verkkojulkinen

Jätteenkuljetusyrittäjän selvitys saaduista asiakaspalautteista, salassa pidettävä Julkl 24,1 § 20) kohta